

Г О Л О В Е

центръ

МИШТЕ, ИШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 48.

Duminescă 24. Noemvrie.

1840.

ДНКЪ ЧЕВА ПЕНТРЪ ШКОАЛЕЛЕ

Църїи Ромѣнещї.

Din за проспект алтѣрат програмеї шкоалелор де кѣтре Дїректіе, кѣпоацет кѣткѣ, дн тот прїнципатѣл Църїи ромѣнещї пѣпѣ ла 1. Ізліе 1840 ера шкоале котѣнале 1990 кѣ 40995 школарї, (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ вѣте зп днвѣдѣторїѣ); іар шкоале портале кѣ класе лапкастріче (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ пѣтаї зп Професор)! сѣпт 20, кѣ 2704 школарї. Афарѣ де ачестеа маї сѣпт днпрѣдїате прїн царѣ 117 шкоале прївате кѣ 2884 школарї. Е де днсемнат, кѣткѣ днтре шкоалеле ачесте прївате се афлѣ 28 дн каре фелѣл днвѣдѣтѣрїї есте пѣтаї греческ. Мѣлцї вор днтрева, кѣтм се поате ачестеа пе ла 1840 дн Цара ромѣнеаскѣ? Ведем днсѣ кѣ се поате; пентрѣ кѣ ачестеа шкоалѣде гречешї тоате сѣпт прївате, апезате де прївадї, карїї лѣкреазѣ кѣ венїтѣрїле школаре че еї днсѣш леаѣ дат, словод дѣнѣ а лор волнїче. Днтрѣчестеа се кѣнїне а щї, кѣткѣ шї ачесте шкоале прївате пѣпѣ ла зпа сѣпт сѣпѣсе дїректіеї націонале ромѣнещї.

Сїнгѣр дн шкоалеле дн Бѣкѣрещї афлѣтм школарї днскрїшї пе апѣл 1840 пентрѣ тоате класеле 1261; дн карїї фѣсерѣ ексамїнацїї 831. — Дн шкоала чентралѣ а Країовїї кѣ 8 професорї фѣсерѣ днскрїшї 385 школарї, дн карїї 352 аѣ фост ексамїнацїї.

Дн табла де кѣрѣтрїле зрмате дн Колецїѣл Ст. Сава, патрѣ катедре, адекѣ де фїлософїе, де лїтератѣра лїтвеї латїне, де Фїзїкѣ, де Хїміе се аратѣ а фї вакапте.

Din стареа де астѣзї а днвѣдѣтѣрїлор дн Прїнципат, (сокотїнд шї ла днвѣдѣтѣдїрїле че саѣ се пѣп дн лѣкране, саѣ чел пѣцїп сѣпт дн проїект,) ва пѣтеа кѣтпѣнї орї чїне грѣтатеа сарчїнїї че ва фї зѣкѣнд пе змерїї Дїректіеї школастїче націонале дн Бѣкѣрещї. Сїнгѣр зп колецїѣ, зп гїмназїѣ дѣ зпїї сїнгѣр вѣрват пѣс дн капѣл дїректіеї треаѣѣ дестѣлѣ, преа дестѣлѣ, ва пої дн патрїїле поастре (де пе есте словод а алтѣтра) нїчї пѣ авем пїлдѣ, ка зп їнстїтѣтпѣзѣлїк школастїк кѣ персонал аша пѣтерос кѣтм есте сїнгѣр колецїѣл дн Ст. Сава сѣ фїе ояжрмїт пѣтаї де зп individѣ; претѣтїndenї авем пе лѣнгѣ Дїректорї зпѣл саѣ дої сѣв-

директорі, атакъ ла шкоалеле дупъртеці, кят ши ла челе протестантиче. Афаръ де ачеция Supremus Director се щие къ дши аре инспекція песте тоате дирекціеле актвале — ши ефоріа іаръ дши аре дескілініта са сферъ де лэкраре. Де вом сокоті лэкрел маї деапроапе десвръккандъне де орї че преждекатъ, лесне пзтем кзпоаще, кэмкъ де есте зндева неапзрат требзінчоасъ съвордінація стръпсъ, дасоцітъ де о армоніоасъ кореспзндере зпел къ алтэл а тэтзрор твдзларіор, ачеаста дп інстїтвція тінерімї школастїче требзїе съ фїе къ атжта маї перфектъ, къ кят сжлт маї днведерате прїмеждїїле че ар амерїнда орї кзрїї патрїї о інстїтвціе ши о едзкаціе десвдзлатъ. Ъп рецімент де солдаці ревелї есте дпсзтїт маї пзціп лэкръ, декят зече класе де школарї рзъ стъїжнїці шчл. шчл. —

ШКОАЛЪ ДЕ АРТЕ

дп Іашї.

„Повздзїтъ де прїнципїїле тдпнтзїтоаре, дзпре каре зрмеазъ рател дпвзцзтърїор пзвлїче, ши каре цїнтеск а да тінерїтеї тіжлоачеле де а дпформа дп са о себїте класе де оаменї фолосїторї, Епітропіа аъ сзпзс Преапзлдатзлзї Domn зп проїект атїнгзтор де дптемереа знеї шкоале де арте ши местешзгзрї, ши а са пзпере дп лэкраре с'аъ декретат прїм о хотзрзре домнеаскъ.

Зідїреа каселор требзїтоаре пентрз ачест ашезъмалт фїїнд датъ дп антрепрїнзъ, лэкрареа лор аъ ши дпчензт лзпї

1. Ізліе прїп пзпереа солелелъ а піетреї де темелїе.

Дрент ачеа с'аъ дптрзпїт дїмінеацъ пе локъл ачестзї ашезъмалт твдзларїї чїнст. Епітропїї, Лзм: сале прїнциї Нікзлае, ши Георгї Сзцз, комїтетел Академїк, D. Спат. Конст. Негрзццї презїдеат Ефорїеї ромънеції къ D. Бодап репрезентатзъ корпорациїлор капїталей, зп нелотоп а мїліціеї пзъмалтене ши стрзїпї де дїстїнціе прекзт ши зп попор пзмерос.

Пр. Архімандрїт Мардарїе дпсоціт де клїрос аъ фзккз агїасма ши аъ сфїнцїт темелїїле зідїреї.

D. Ага Г. Асакї референдарел дпвзцзтърїлор пзвлїче аъ чїтїт докзментел зрмзтор, скрїс пе паргамен дп лїмба ромънеаскъ ши Латїнз.

„Сзв аспїціїле Преапзлдатзлзї Domn Міхаїл Грїгорїз Сззрза Воевод Domn дзрїї Молдавеї, дптемеїторїл фолосїтоарелор ашезъмалтзрї дп патріе, дзпре пронзпереа Епітропіеї дпвзцзтърїлор пзвлїче: а Пресфїндїтзлзї Мітрополїт Beniamin Костакї, Логоф. Ніколаї Кавтакззїно, Лзмівзрїле сале Прїнциї Нікзлаї ши Георгї Сзцзї а референдарїзлзї Ага Георгї Асакї, с'аъ дпфїїндат дп Іаш чел дптжїз Інстїтзт де арте ши местешзгзрї пентрз дпформареа їндзстріеї націонале, ши къ дпвокація ажзторїзлзї пре-дпалт с'аъ пзс пе локъл шкоалелор піатра темелїеї ачестеї зідїрї дп 1. Ізліе апзлзї 1840.“

Ла ачеста тоатъ адзпареа аъ рзсзпат де треї орї стрїгзрї де: вїват Мзрїа Са „Domnел Нострз“, іар D. презїдеател Ефорїеї аъ ростїт зрмзтоареле.

„Плзкзта дпсврчїнаре есте пентрз „міне а дпфздоша ла ачест прїлеж чїнст.

„Епітроніі твѣртѣрісеа рекзпоціндеі че-
„тѣцънілор капіталіей пентрѣ ачест фоло-
„сітор ашезъмѣнт, че ва дескіде зн поѣ
„канал індустріейі націонале, шіі каре съв
„протекція Пре **Дѣлцатѣлѣі Nострѣ Domn**
„шіі сіргзінца Епітроніейі пѣ ва ліпсі де а
„ажвѣце ла дѣфѣінцареа чеа де овѣце до-
„рїтѣ.“

Документѣл фѣндаціейі іскълїт де Епі-
троніе, с'аѣ пѣс дн о кѣтіе де плѣтѣ кѣ о
medaіле а Преа **Дѣлцатѣлѣі Domn**, шіі
с'аѣ ашезат дн піатра де темеліе, каре с'аѣ
дѣкіс де клїрос шіі престе каре тѣдѣларїі
Епітроніейі шіі тоатѣ адѣнареа аѣ адаоціт
кѣте о піатрѣ кѣ дѣкредере, кѣ ачест
ашезъмѣнт де індустріе есте о поѣв до-
вадѣ а дѣгрїжірей Оклѣршвїрей пентрѣ фе-
рїчіреа патріейі.

Алѣіа Ромѣнеаскѣ.

ВЪЛКАН КЪТРЕ DIANA!

Ізвїта теа!

А та дорїтѣ скрісоаре зна кѣ съцедїле
трїмісе ле ам прїміт, шіі кѣ кѣт тѣ вѣкѣ-
рам а азїі чева деспре тіне, кѣ атѣта маї
таре сѣнт тѣхнїт, дѣцелегѣнд дїн скрі-
соарѣ та, кѣткѣ те сѣпѣрѣ оаменїі, шіі те
фак аша де не-дѣдестѣлатѣ кѣ соартѣ та;
дѣсѣ ізвїта тѣ, гѣндеце кѣткѣ нїмінеа
пѣ есте дѣдестѣлат кѣ ачееа че аре, шіі
кѣткѣ фїенцекѣрѣзіа се паре стареа алтѣзіа
маї вѣнѣ декѣт а са, шіі аша маї пѣцін те
вей сѣпѣра. Ез знѣл дѣкѣ пѣ сѣнт дѣде-
стѣлат кѣ соартеа теа, шіі властем соартѣ,
кареа маѣ фѣкѣт фазр, шіі теаѣ дат пакова-
ла*) шіі вароєз дн тѣнѣ, кѣчі сѣ везі

*) Дн знеле пѣрді се зіче ілеѣ.

їзвїта теа, кѣт лѣкрѣ нїаз венїт не кап.
Дрѣтѣрїле Олімпѣлѣі каре де атѣтѣ веа-
кѣрї етаѣ, акѣта нѣтаї сѣнт вѣпе, шіі пент-
трѣ ачееа треѣбе де фер фѣкѣте; токма а-
кѣта лѣкрѣ ла фашїнеле лор кѣ о гравѣ
непоменїтѣ, дѣсѣ токма ачестеа гравнїче
апаратѣрї нѣміі плак! Врѣтѣ де акѣта е-
сте врѣтѣ репезнїї, шіі а ізделеї, тот фер-
мекѣл еї се кѣпрїнде дн механїстѣл ізде-
леї. Трѣїт, ізвїт, дѣвѣтрѣнїт, скріем, шіі
тречет кѣрѣнд! Саѣ пѣскѣт де кѣрѣнд о
злнѣ поѣ, шіі ачееаста фаче астѣзі чеа маї
таре вазѣ дн лѣте, нѣтеле еї есте Ве-
лочїтас (репезнїѣ) ачееаста есте пе-
прїетена одїхнїі, пентрѣ ачееа декѣнд до-
тнїѣце ачееаста, пѣ се аѣлѣ нїчі о солїдї-
тате, нїчі о дїнѣрѣ, тоате сѣнт моменте-
не, тоате пентрѣ о клїпѣлѣ, шіі че даѣеа
саѣ пѣскѣт, есте шіі лнѣндат шіі рѣпїт, ка
се факѣ лок. алтор еѣетерїде! Невнїі оа-
менї! — **Днтрѣ** ачееаста дарѣ дрѣгѣлашѣ
Dianѣ сѣнтем зна.

Дн траїзл меѣ де касѣ нїмік поѣ. Не-
васта теа Венѣс, кѣт о шіі есте тот ачееа,
тот чеа фрѣтоасѣ, шіі некредїнѣоасѣ, фаче
оаменїі кѣнїаціі, шіі дѣ прїчїнѣ тѣлтор
пѣказрї, шіі тотѣшїі есте шіі де міне, шіі
де алїї ізвїтѣ,

Че сѣ атїнѣ де сѣлѣтатѣ теа, ачееа
пѣ е токма вѣпѣ, шіі гѣндеск кѣ воїз мер-
це ла Грѣфенберг, шіі дѣкѣ нїчі аїчеа пѣ
місе вор дндрѣпта нїчіоареле, тѣ воїз
днтоарче іарѣшїі огрѣсїт акасѣ.

Фїїнд кѣ токма де Грѣфенберг днї
скрїѣ, врѣѣ чева сѣці повестеск шіі деспре
Бахѣсѣ, пострѣ Ох! кѣт сѣ тѣнїе сѣра-
кѣл, шіі ел аре тоатѣ дрѣптатѣ сѣсе тѣ-
нїе. Гѣндѣѣце ізвїта тѣ, нїчі пѣ ел пѣл
маї чїнстеск оаменїі, чї тот ла Nїмѣ а-

лѣргъ, ши се фълеск кѣ апъ! Маї азѣтаї тѣ дн тѣмѣриле чѣнстрѣмор поастре де ачестѣ? Пентрѣ ачѣаста фалѣ се сѣдї де вѣзї вѣтѣл Бахѣс кѣ вѣтрѣнѣл Ескѣлап. Ачѣаста лѣзда дѣн тоате пѣтерѣле пѣтѣрѣ апѣї, дѣсѣ Бахѣс пѣлн де мѣнѣ респѣнсе зѣвлѣї тѣмѣдѣрїї: „ваї де тѣне калѣкѣле кѣ мѣїестрїа та, карѣ нѣчї ало, нѣчї хї дро, нѣчї хомѣо, чї хїдропатїа ар трѣвѣї сѣ се пѣмѣскѣ, кѣчї давѣ таї капѣл вѣнѣ medїcїne знѣверсале, сав вѣнѣ сїcтѣте medїcїneщї, де лок дї крѣще алѣл ка ши ла хїдрѣ! — Ачѣаста зїкѣндѣї мѣнїосѣл Бахѣс вѣтрѣнѣлѣї Ескѣлап вѣрде дн окї, пе тодї, карїї ерам де фадѣ пѣвѣшѣлѣ рѣсѣ, ва дѣсѣнїї Бахѣс, ши Ескѣлапѣ пѣ маї пѣтѣрѣ цїнѣ рѣсѣ, ла о аша вѣнѣ компарацїе. Дѣн ачѣстѣ вѣї ведѣ їсвїтѣ лѣпѣ, кѣткѣ нѣчї вѣл дѣн пої, пѣ калкѣ пе флорї, дѣсѣ пої пѣ пе лѣсѣм де лок пїзмеї оменѣщї, кѣчї днтрѣ пої зїс, оаменїї сѣлнт тот пѣмаї оаменї, ши дѣкѣ пої зѣїї ле вом пофтї рѣѣ, атѣпчѣа ар фї де тот рѣѣ де еї, сѣрѣкѣцѣле креатѣрї!

Пентрѣ пофтїтеле сецѣдї воїѣ дѣгрїжї, сѣ цїле фак дѣпѣ плѣчѣре, дѣсѣ акѣма пѣ ам вѣрѣме, кѣ цам спѣс кѣ лѣкрѣ ла дрѣмѣл де фер, ши ам прїмїт ши а лѣї амор. — Апропо! дар цїї тѣ кѣ ши амор вѣрѣ сѣнїї скїнѣе сѣцѣдїле? цїї кѣ маї пѣнѣте пѣтѣѣ фї ши рѣцїнїте, ши авѣѣ арїпї; пентрѣ ачѣїа дѣкѣ ле дѣфїцѣл дн їнїма кѣїва, еле пѣмаї пѣтѣѣ енї афарѣ фѣрѣ стрїкаре. — Акѣма вѣрѣ сѣ ле аївѣ азрїте, ши фѣрѣ арїпї, ка се днтрѣ вѣшор дн їнїмї, дѣсѣ їарѣнїї вѣшор, ши фѣрѣ стрїкаре сѣ ле поатѣ траѣе афарѣ: ши днїї парѣ кѣ аѣ дѣчѣпѣг тот кѣ де ачѣстѣ а сѣцѣта акѣма, кѣчї вѣн транспорт їам фост трїмїс. —

Нѣтї плаче планѣл аморѣлѣї, хт дѣсѣ аша вѣрѣ Дѣхѣл вѣремеї. Мѣлтѣ сѣпѣтате дела

Ал тѣѣ

прїетѣн
Вѣлкап.
Др. ВАСИЦІ.

ЛІТТЕРАТѢРА СТРАІНА.

D. A. Demidoff
дн Молдавіа.

Ка о неапѣратѣ дѣнѣнѣте кѣкѣптарѣ трѣвѣе сѣ арѣтѣм четїторїмор пострї, кѣ D. Demidoff есте маї пѣцїн мѣлцѣмїт де Молдавіа де кѣт де Валахїа. Ачѣастѣ пѣмѣлцѣмїре, де карѣ, пар парантесе, пе парѣ фоарте рѣѣ, пѣ вїне дѣн прїчїна кѣ пої Ромѣнїї дѣн Молдавіа дѣцѣлѣцѣет ши прѣцѣїм маї пѣцїн де кѣт фראцїї пострїї де дїнколо де Мїлков че есте вѣн ши фѣрѣмос. Нѣ, пої ка ши еї авѣм ачѣеашї допрїцѣ де а спорї, ачѣелешї вїртѣцї, ачѣелешї вїцїзрї. Нѣчї вѣнї, нѣчї адцїї пѣ сѣлнтѣм маї вѣнї сав маї реї.

Прїчїнїле дѣсѣ карѣ аѣ пѣмѣлцѣмїт пре D. Demidoff аѣ фост дїнтеї плоаїа карѣ їаѣ дѣнгрѣзїат тот дрѣмѣл, ши ал доїле прїїмїреа че, дѣпѣ сокотїнда Дсале, ї с'аѣ фост фѣкѣт кам cavalièrement. . . . Боїерїї пострї, оаменї позїтївї, давѣ с'аѣ маї дат, с'аѣ дѣнгрїжїт преа пѣцїн сѣї гѣтеаскѣ палатѣрї де марѣре, прѣнѣзрї алесе ши валѣрї дѣнкѣптате. D. Demidoff аѣ венїт пѣмаї днтрѣн цел цїїнѣцїфїк ши де ачѣеа аѣ прїчїнїт аша пѣцїнѣ сѣпсацїе. Ної цїїм кѣ Окѣрѣмїреа поастрѣ аѣ фѣкѣт тоате чѣле дѣпѣ пѣтїнцѣ, ка Длѣї сѣ се плакѣ дн капїталїа поастрѣ. Длѣї дѣн-

съ есте кам греѣ ла дрѣм. Антр'о царъ ка а поастръ каре deavie се odixneце de лѣнцеде сале сѣферинѣ, кѣм поате чинева гѣси палатѣрѣ де маршѣрѣ, месе де кристал, такѣмѣрѣ де азр шѣ лп сѣжршѣт комфор- тѣл енглезек пре каре де авѣа ам лпчепѣт а'л кѣпоаце дѣн пѣме?

Пе деопарте не паре фоарте рѣѣ кѣ D. Demidoff не аѣ лѣсат немѣлѣтѣт; поѣ пѣнем зп преѣ фоарте маре ла естѣма Дсале, зп вѣрват, кареле есте кѣпоскѣт лп тоатѣ лѣмеа ка зп лпвѣдат шѣ фѣкѣтор де вѣне, шѣ кареле п'аѣ венѣт лп цѣрѣле поастре де кѣт съ се вѣкѣре де ферѣчѣте- ле поастре лпайнтерѣ, шѣ съ се тѣхнеа- скѣ де трѣстеле поастре лпаноѣерѣ. Пе де алтѣ парте лпсѣ нѣ пѣтем а нѣ не опрѣ де а фаче лптревареа, де знде вѣне ачае- стѣ претенѣе а стрѣинѣлор ка лпдатѣ ла венѣреа лор съ ле дѣм каселе, меселе, чѣнстѣрѣле поастре? Де знде вѣне? Дѣн скѣрпавѣл овѣчеѣ че ам лѣат де о вѣка- тѣ де време, де а не естѣсѣа лпайнтеа орѣ шѣ кѣрѣ вѣнтѣратѣк стрѣин.

Аѣ фост о време кѣнд ам фѣ префе- рат съ не дѣм вѣкѣдѣка дѣн гѣрѣ де кѣт съ сѣферѣм ка зп стрѣин съ ласѣ цара поастре немѣлѣтѣт. Ачаеаста ам фачео шѣ астѣзѣ, лпсѣ нѣмаѣ пентрѣ D. Demidoff. Ачест лпалт кѣлѣтор есте дѣн нѣ- тѣрѣл ачел тѣк а стрѣинѣлор каре вѣн лп цѣрѣле поастре нѣмаѣ кѣ зп сѣнтѣмент по- вѣл — Лпсѣ лп времеа ачаеа, оспѣталѣ- татеа ера ла Ромѣнѣ о вѣртѣте, астѣзѣ есте зп вѣдѣѣ де кѣпѣтенѣе; атѣнче ера о лпсѣшѣре наѣоналѣ, астѣзѣ есте о дѣспре- цѣре а наѣоналѣтѣдеѣ. Стрѣмонѣи пострѣ лп адевѣр прѣѣтѣа пре стрѣинѣ, лѣ лпѣрѣ- цоша, зша лор ера тотдеавна дескѣсѣ пе-

терпѣкѣлѣи шѣ дрѣмедѣлѣи, фѣрѣ а'л лп- трева чѣне есте, де знде вѣне. Лпсѣ еѣ нѣ лпнѣнѣа пре компатрѣоѣдѣи лор, нѣ арѣнка тот че есте пѣтѣлптеан пентрѣ ка съ а- лерѣе кѣм фачем поѣ дѣпѣт моде, овѣчеѣрѣи шѣ оаменѣ стрѣинѣ. Ера тѣндрѣ де наѣо- налѣтатеа лор. Астѣзѣ с'аѣ скѣтѣват кѣ то- тѣл стареа лѣкрѣрѣлор. О авнегаѣе де наѣоналѣтате domneце овѣнчеце шѣ лп тоате. Нѣмаѣ челе стрѣине сѣлпт вѣне, фрѣвоасе шѣ плѣкѣте. Челе веѣѣ, челе стрѣмошеѣдѣи, челе пѣтѣлптеѣдѣи сѣлпт тоа- те авѣзѣрѣ, ка та хрѣсѣрѣи, овѣчеѣрѣи вар- варе. —

Ролѣл стрѣинѣлор аѣ венѣт астѣзѣи. Де вре дар чѣнева сѣ'шѣ факѣ карѣера, де вре съ се лпѣвогѣдаскѣ, сѣ'шѣ лепеде неатѣл, сѣ'шѣ зѣте лѣтѣва, сѣ се факѣ Арман, Сѣрѣ, Жѣдан шѣ маѣ алес Франѣез. О атѣнче нѣ- маѣ ла авѣл неатѣлѣи сеѣ, порѣѣле челор марѣ а пѣтѣлптѣлѣи лѣ вор фѣ дескѣсе, ма- са лор лѣ ва аѣцента, пѣнга лор лѣ ва а- жѣта. Фѣенѣекаре дѣн воѣерѣи пострѣи лѣ ва фѣ протектор, фѣенѣекаре лп ва лѣзда, лп ва спрѣжѣнѣи сѣ ва вѣкѣра де карѣера са. Стрѣинѣл маѣ алес фѣнд Франѣез треѣе нѣмаѣ се дореаскѣ, пентрѣ ка тоате съ ѣ се лпплпнеаскѣ. Iар де вѣетѣл Ромѣн, ваѣ де дѣнсѣл; тоаре де фоаѣе кѣар лп па- трѣа са; пентрѣ кѣ воѣерѣи пострѣи, дѣпѣт тѣлте алтеле нѣ маѣ аѣ претенѣа де а фѣ Ромѣнѣи. Знѣл дѣн чеѣ маѣ марѣ воѣерѣи н'аѣ зѣс одатѣ лптр'о адѣнаре стрѣлѣчѣтѣ? „Кѣнд амѣи цѣи кѣ лп трѣпѣл меѣ есте о сѣнгѣрѣ пѣкѣтѣрѣ де сѣлпѣе ромѣн, 'тѣ амѣи тѣѣа браѣл ка съ скап де дѣнса !!!“ Еѣ вѣне де ла зп асѣмѣне патрѣот, шѣ асѣ- мѣне патрѣоѣдѣи сѣлпт тѣлѣдѣи, че есте де а- ѣцентат? Окротѣва ел вр'о датѣ пре вре

зи Ротън кареле сѣит пѣши ва арѣта дн гѣра таре мерителе, ши пѣ ва фѣ депрѣнс а лѣнгѣши патѣмѣ алтора, кѣм фак шарлатанѣ че вип дн тот апѣл ши ка лѣкѣстеле се ласѣ пе цѣрѣле поастре? Ши сѣ пѣ гѣндѣаскѣ чѣнева кѣ ачештѣ стрѣишѣ карѣ се аратѣ атѣт де гата а лѣзда че есте де окѣрит, а сви пѣн ла чер че есте де скоборѣт пѣн ла еад, сѣнт дн чева подоава патрией лор, ши кѣ дакѣ вип ла поѣ, вип дн зестрацѣ кѣ вр'о днсѣшире вѣлѣ. Нѣ; кѣчѣ каре есте стрѣишѣл, ом де мерѣт ши де чѣн, сте дн патрѣа са, че ши ар лѣса локѣрѣле зѣде аѣ вѣзѣт зѣоа, ка сѣ вѣе сѣши гѣсеаскѣ пѣнеа дн алте цѣрѣ. О таре невоѣе о револѣцѣе поате сѣ сілеаскѣ пе зи асѣтѣне ом де мерѣт ка сѣ хѣрѣзаскѣ слѣжвеле сале зѣеѣ алте цѣрѣ, де кѣт патрией сале. Де ачест фел де стрѣишѣ, сѣнт ши ла поѣ кѣдѣва, дар ши еѣ недѣпрѣиши фѣнд а лѣнгѣши, а се простѣтѣва, раре орѣ сѣнт порочѣцѣ, ши сѣферѣ ка ши пѣтѣжѣтѣнѣ.

Нѣ вреѣ сѣ зѣк нѣмѣкѣ че трѣсте консѣкѣенде зѣмеазѣ дн тоате дѣнтр'ачеасѣ авнегацѣе де орѣ че есте нацѣонал, де орѣ че есте ротѣн. Ачеаста есте треава полѣтѣчѣлор ши пѣ а меа. Воѣ ворѣѣ дар пѣ маѣ де днрѣзѣрѣеа перѣзѣтоаре че се траѣе дѣн ачеаста ши асѣпра лѣтератѣрей поастре деавѣа пѣскѣндѣ.

Ксѣноманѣа пѣ аѣ стрѣкат сѣстѣма нацѣоналѣ, сѣстѣма полѣтѣкѣ, сѣстѣма моралѣ. Авѣт пе амерѣвѣцѣ спре пѣѣре ши сѣстѣма лѣтерарѣ каре слаѣѣ, теверѣ, деавѣа днчѣпе а се ѣвѣ ши пе ла поѣ.

Дн вреѣтеле челе дѣнтеѣ а кѣлтѣрей ротѣнѣцѣ, чеѣ маѣ днсѣмпацѣ дѣн воѣерѣ пѣтѣжѣтѣнѣ аѣ ашезат тѣтелѣа лѣтератѣрей поастре. Дн Молдавѣа Ворнѣкѣл Грѣгорѣ

Бреке, Логофѣтѣл Евстратѣе, Мѣтрополѣтѣл Дософѣеѣ, Логофѣтѣл Мѣрон Костѣн, Ворнѣкѣл Некѣлаѣ Костѣн, Хатманѣл Иоан Некѣлче, дн Валахѣа Логофѣтѣл Радѣл Грѣчѣанѣ, Ворнѣкѣл Радѣл Попескѣ аѣ фост тот вѣрѣвацѣ днсѣмпацѣ, тот сѣетнѣчѣ де кѣпѣтѣне дн окѣрѣмѣѣреа статѣлѣѣ. Днсѣшишѣ мѣлѣцѣ Домнѣ пѣ с'аѣ рѣшѣнат де а се днделетнѣчѣ кѣ лѣтератѣра саж де а фѣ днсѣшишѣ еѣ авторѣ. Васѣлѣе Водѣ, Дѣка Водѣ, Дѣмѣтрѣе Кантѣмѣр, Неагѣ Водѣ, Матеѣ Водѣ, Некѣлаѣ Маврокордат днѣ слѣжескѣ де нѣлдѣ. Де атѣнче тоате с'аѣ префѣкѣт, ши с'аѣ зѣтат. Каре есте Евгенѣстѣл че ар катадѣкѣсѣ сѣ се днделетнѣчѣеаскѣ кѣ лѣтератѣра нацѣей сале? Каре есте мѣкар ачѣла че ар четѣ о газѣтѣ саж о скрѣѣере ротѣнѣеаскѣ? Мѣлѣцѣ аѣ вѣблѣотѣчѣ де доѣ, треѣ мѣѣ де томѣрѣ; дар дн трѣжѣселе пѣ се гѣсеѣе мѣкар о карѣ скрѣсѣ дн лѣтѣва патрией.

Тоѣѣ Евгенѣстѣѣ пострѣ цѣѣѣ францѣзеѣ ши зѣнѣ ши неѣдеѣе; маѣ тоѣѣ кѣпоскѣ лѣтератѣра ачѣстор нацѣѣ, маѣ алѣс пре авторѣѣ ротанѣерѣ. Каре оаре сѣнт ачѣѣ че кѣпоскѣ пѣмаѣ чева лѣтѣва ши лѣтератѣра ротѣнѣеаскѣ? Поате доѣ, треѣ. Ши ачѣаста пе адѣче кѣ атѣта маѣ мѣлѣт дн мѣраре. Фѣнд дн старе де а преѣцѣѣ цѣѣнѣцеле, продѣвѣкѣѣле дѣхѣлѣѣ отѣпеск, кѣм сѣнт аша кѣ апатѣе кѣтре лѣтератѣра нацѣей лор, каре сѣнѣгѣрѣѣ поате сѣ ле деѣ idee де фактѣеле стрѣтѣмошѣлор лор, де онѣчѣѣрѣле цѣрѣѣ, де гѣстѣл, де дѣхѣл нацѣонал? Поате сокотескѣ кѣ лѣтератѣра поастре н'аре нѣмѣкѣ вреднѣк де днсѣмпаѣт? Се дншалѣ; де ши пѣдѣн, дар тот арѣ дндѣстѣл ка сѣ рѣсплѣѣеаскѣ пре ачѣл че ши ар жѣртѣѣ о парѣе а вреѣтеѣ сале дн-

трѣ кълтivarеа еѣ. Шѣ кѣар де п'ар авеа дпкѣ нѣмѣкъ вѣи, тот ар тревѣи с'о ѡкротеаскъ ка съ продѣкъ тѣкар дп вѣитор. Шенѣл се афлѣ дп тоате нациѣе шѣ дп тот пѣтѣнтѣл; аре тревѣинцѣ пѣтѣмѣ де словозенѣе, ѡкротѣре шѣ прѣлежѣрѣ, ка съ се арѣте. Де даторѣа челор марѣ есте ка съ і се деѣ ачесте. Попорѣл аре невоѣе де доѣ фелѣрѣ де тревѣинце. Тревѣинцелѣ фѣсѣче, шѣ тревѣинцелѣ интеллектѣале. Ъи попор ла каре тревѣинцелѣ интеллектѣале се десвѣлескъ, се фаче о нациѣе маре; дѣнпотрѣвѣ ачела ла каре ачесте тревѣинце се дпдѣвѣшескъ се фаче о нациѣе вѣрѣтѣ, се дпдовѣточене шѣ се дптоарче ла стареа са чеа сълбатѣкъ. Ферѣче де ачела каре дплесене де свѣлѣреа интеллигенциѣ; ваѣ де ачела че ѡтоарѣ дѣхѣл знеѣ нациѣ. Дакѣ Лѣдовѣк XIV. п'ар фѣ ѡкротѣт шѣинцелѣ, дакъ пѣ шѣ ар фѣ дпкѣвѣжѣраг тропѣл кѣ лѣтераторѣи чеѣ маѣ дпсетнациѣ, нѣчѣ ѡдатѣ ел шѣ веакѣл лѣѣ пѣ с'ар фѣ пѣтѣт маре. Есте фѣрѣтѣс ка кѣпѣтенѣе попоарелор съ ѡкротеаскъ шѣинцелѣ шѣ лѣтератѣра. Тодѣ ероѣ, тодѣ прѣнчѣпѣи чеѣ вестѣѣи сѣнт даторѣи кѣ о маре парте а славеѣ лор, пѣтѣмаѣ протекѣѣе че аѣ дат продѣкѣѣлор дѣхѣлѣ!

Еѣ вѣне кѣнд чеѣ марѣ фак аша, че есте де ацентат де ла стѣрѣле челе маѣ нѣчѣ? Норѡдѣл пострѣ есте ка мѡтѣца; ѣвене а се пѣлѣвѣ дп тоате дѣпѣ кѣпѣтенѣе салѣ. Де ачееа фѣенечкаре кѣтѣ а се десровѣ де лѣмба ромѣнеаскъ. Дпдатѣ че копѣ лор дпченѣ а гѣнгѣвѣ доѣ треѣ кѣвѣпте, пѣтѣмаѣ съ аѣвѣ чева шѣжлоаче, дп пѣл дпдатѣ дп пенсѣон ка съ дпвене францозенце. Пентрѣ ромѣненце п'аѣ тревѣинцѣ, вор дпвѣцаѡ де ла Цѣганѣ. Пѣтѣмаѣ

ачеѣ че п'аѣ дпкѣпѣрѣ де а дпвѣца ѡ алѣтѣ лѣмѣтѣ, пѣтѣмаѣ ачѣе ворѣескъ астѣзѣ ромѣненце, четескъ астѣзѣ кѣрѣѣ ромѣненциѣ, дакъ шѣѣ а четѣ, Пѣлѣвѣреа дѣпѣ чеѣ марѣ есте дп тоате; де ачееа карактерѣл нациѡнал пѣ се поате маѣ вѣне дпвѣленце де кѣт дпнтрѣвѣ прѡверѣ кѣпѣскѣт де тоѣ. — П. . . етс.

Ъи азтор францез пѣтѣмаѣ съ аѣвѣ пѣдѣн мерѣт шѣ тѣлтѣ шарлатанерѣе есте четѣт де ла зп пол ла алѣтѣл, традѣс дп тоате лѣмѣвеле. Тоате дрѣтѣрѣле дп сѣнт дескѣсе. Чѣнстѣрѣ, респѣлтѣрѣ нациѡнале, постѣрѣ, вогѣдѣи, славѣ, тоате ле аре; се поате атрѡпѣа пѣл де трептеле тропѣлѣѣ. Не лѣпѣгѣ ал лор, кѣт ромѣл пострѣ есте мѣк, де не дпсетнават. Скрѣет дптрѣ о лѣмѣвѣ некѣпѣскѣтѣ алтор нациѣи чѣвѣлѣсате, пентрѣ зп пѣвѣлѣк аша де мѣк дп кѣт пѣ се поате пѣтѣи пѣвѣлѣк, петрѣкѣнд песте дптѣѣа сѣтѣ, скрѣет, шѣ дакъ вроѣм съ не пѣвѣлѣкѣт скрѣерѣле, тревѣе съ фачет прѣ пѣтѣрациѣ адекѣ съ черет зп фел де поманѣ, сѣре а ле тѣпѣрѣ. Шѣ дѣпѣ че ле пѣвѣлѣкѣт че рѣспѣлтѣрѣи авет саѣ пѣтѣет ацентѣа? Нѣмѣкъ пентрѣ кѣ Фана пѣ аре дпкѣ трѣтѣвѣце пентрѣ поѣ, саѣ маѣ вѣне пентрѣ кѣ зрѣкѣле пѣвѣлѣкѣлѣ сѣнт сѣрде пентрѣ продѣкѣѣле лѣтераре ешѣте дп пѣтѣнтѣл сеѣ. Ферѣчѣт ачела каре шѣ поате скоате тѣкар жѣтѣтате дпн кѣлтѣзелѣе тѣпарѣлѣѣ. Лѣтератѣра поастрѣ ла че чѣнстѣ, ла че рѣнѣтациѣе, ла че вогѣдѣе дѣче? Карѣ лѣтератор ромѣл, шѣ сѣнт тѣлѣѣ че аѣ мерѣт, с'аѣ дпвогѣдѣт, шѣ аѣ фѣкѣт вре ѡ карѣерѣ пѣтѣмаѣ прѣн продѣкѣѣле салѣ? Нѣчѣ зѣл. Марѣ дар тревѣе съ фѣе кѣражѣл пострѣ, пентрѣ кѣ дпкѣ тѣнчѣм кѣнд пѣ vedem нѣчѣ зп фел де рѣспѣлтѣре пентрѣ

мънчеле поастре. „Ап inima отвлѣи есте totdeauna зп fond de interes; фиецкаре ацеапте вре о мълдъмѣре пептрѣ лъкръл сеѣ. Кънд оаре vom авеа ши пої? Астѣзи дин потривъ, ачел че се деосъвеще prin ideї маї дпалте, ачел че спъне адевърѣл ши вра съ аръте вредничїа неамълѣи, есте prigoniт, адъс дп descпъдеждѣре.

Къте тристе пилде авем де ачеаста; къдї авторї, къдї поедї, тїперї, плїнї де мерїт ши де вїтор аѣ мърїт саѣ ши аѣ пъръсїт дрѣмъл прескрїс де кътре патъръ, пзмаї пептрѣ къ дп патрїа лор, п'аѣ гъсїт нїчї славъ, нїчї ачеа aurea mediocritas, че фиецкаре скрїитор, зїче Хорацие, ар тревї с'о айбъ, нїчї тькар пълеа де тоате зїлеле. Ионїкъ Тьтѣл моаре дп тїкълошиє, департе де патрїа са, дп Царїград ла врѣстъ де 25 апї, моаре дп descпъдеждѣре къ скрїерїле сале атѣт де фрѣмоасе се вор перде къ дъпсъл. Кърлова дп чеа маї фрадеѣ врѣстъ не пъръсеце ши моаре, лъсхндзпъ пзмаї вр'о кътева скїптеї а ценїлѣи сеѣ, добезї пептърїтоаре де че ар фї пѣтѣт съ факъ. А. Хрїсовердї, бат де славъ ка зп адевърат поет, възхнд къ дп времеа де фацъ пѣ есте славъ дптрѣ а фї поет ромѣн, се фаче om де лъте, къртїзан де мѣерї, ши дѣпъ че vede къ пѣ поате фї славъ дптрѣ а дпшъла нїще славе фетеї, се дѣче дїптр'ачест чер плїн де драчї. D. Скавинскї сѣферїнд де фоаме, неавхнд къ че'ши мълдъмї невоїле зїлїче, се отрѣвеще ши моаре ка зп алт Гїлберт. Ш'апої маї зїкъ дпкъ лътеа къ лїтератѣра ромѣнеаскъ п'аѣ авѣт мартїрїї сеї, карїї ши аѣ. плѣтїт

къ зїлеле мїка славъ че п'аѣ пѣтѣто къдїга дп вїсацъ, ши аѣ dovъндїто де авїа дѣпъ моарте.

Ши ачеї карїї маї трѣескъ, че рѣсплѣтїре, че дпкърациаре пот аценпа пептрѣ мънчеле лор къ атѣт маї вредниче де лъбдат, къ сѣлт не-дптересате? Нїмїкъ ши нїмїкъ, къчї сѣлт Ромѣнї, къчї вреѣ вїпеле, ши пѣ сѣлт стрѣнї-

Дар съ лъсъм ачесте тристе ideї ла каре дѣрерїле де фацъ пѣ аѣ адъс. Съ лъкръм, съ мънчїм къ слава пѣдежде, къ поате вор фї одатъ ши пептрѣ пої тїмпърї маї ферїчїте, ши съ не дптоарчем їарънї ла D, Demїдофф.

„Дакъ Валахїа, зїче D. Demїдофф, неарѣтасе трїста прївелїще а шесѣрїлор сале тоате дпндате, Молдавїа дп вѣїле сале мърцїнїте дп депъртаре де деалѣрї ротѣнде, пѣ не аѣ дпфѣдошат нїчї дрѣмърї маї вѣтѣте, нїчї локърї маї ѣскате. Де авїа трекъсъм грапїца ши плоаїа аѣ дпчепѣт къ о ана търїе, дпкът ажвнхнд не малъл Сїретълѣи каре кърце кътева версте дїпкоаче де Фокшенї, ам афлат зп рїѣ фоарте греѣ де трекът.

(ва зрѣта).

ОРТОГРАФИЕ.

„Зп кадет вреа а фаче дптрѣ о касъ де оаспедї о скрїсоаре кътре їзвїта са. Кате-радъл сѣѣ дп тот арѣта грешелї дппротїва дрептеї скрїерї. „Дракъл сѣ їа не вїрташъл,“ стрїгъ їзкѣръл, ел мїа дат зп копдеїѣ ана рѣѣ; чїне сѣ поатъ скрїе ортографїеце къ ачеста?“